

Het naadje van de kous

©2019 D.M. Sebastiaans
ISBN 9789402184679

D.M. SEBASTIAANS

HET NAADJE VAN DE KOUS

D.M. SEBASTIAANS

HET NAADJE VAN DE KOUS

DERDE DEEL VAN DE TRILOGIE: DE ONDERSTE STEEN

2019

Inhoud

De Amalfi kust	7
Bloed en pizza	21
Rode rozen	35
Het schilderij	53
Agnese.....	67
Graven	81
Burkababes.....	95
Buisman.....	111
De pelgrims	125
De Flamenco-kous.....	137
Thiago.....	149
Tuinieren	165

De Amalfi kust

Het strand van Amalfi zag er beter uit dan in de folder. Debby tuurde over haar zonnebril naar de voetballende halfgoden ter rechterzijde. Ze hadden alle drie een zwembroek met een naad over hun billen. Het bovenste stuk en de zijkant ervan waren van een andere kleur stof. Recht voor haar stonden twee jongens met een soortgelijke zwembroek aan met een emmertje en een beetje visgerei. Was het een hengel of harpoen? Je moest toch Volendammer zijn om dat soort dingen te herkennen. Wat voor dag was het ook alweer, vrijdag. Vandaag stond Pompeii op het programma, maar die limoncello van gisteren was misschien geen goed plan geweest. Debby keek nu door haar zonnebril naar wat zich voor haar afspeelde. Ze had net bij haar strandbed koffie en water laten bezorgen. Espresso maar. De cappuccino was hier niet te drinken. Het licht was wel heftig voor een vrouw die de dag daarvoor na een halve fles wijn nog vier limoncello's had gedronken. Even viel ze in slaap, maar ze werd wakker van jongens die druk tegen elkaar pratend de trap op liepen naar het restaurant waar Debby haar ligbed had gehuurd voor de dag. Het waren de jongens met de emmer en in de emmer zaten allemaal kleine visjes. Haar lunch zou in ieder geval vers zijn.

Debby was heel tevreden over zichzelf. Na alle avonturen in Amsterdam, New York, Lima, Sint Petersburg en op Bali had ze een vakantie met veel cultuur verdiend en wellicht een beetje zon en lekker eten. Ze had een strak schema gemaakt om iedere dag één cultureel hoogtepunt te zien. Alleen was er iedere dag iets tussen gekomen. Een vrouw had toch ook recht op een glaasje limoncello na de maaltijd en doordat Sebas haar de halve wereld had overgesleept was ze doodmoe. Ze had nog niet eens de energie kunnen opbrengen om de mails van Sebas te lezen. Schrijven naar Sebas lukte wel, maar ja, ze was nu eenmaal een keurig opgevoed meisje.

Ze draaide zich op haar buik en keek links omhoog naar de rotsen waar ze volgens haar gidsje de stad Ravello kon zien waar Wagner zijn Parsifal had afgecomponeerd. Dat zou natuurlijk ook mooi zijn om een excursie naar toe te maken. Op haar lijstje stond dat voor overmorgen. Het liefst te voet, al was het wel zes kilometer lopen en zag het er erg ver en hoog uit. Het was wel een goede gelegenheid om haar Christopher Kane Crocs in te wijden. Gouden beauties met gekleurde kiezelstenen.

Een bal stuitte naast haar bed. Het zwart-witte leer combineerde mooi met haar groene teennagels, maar terugschoppen lukte niet. De bal rolde richting

zee. Ze probeerde charmant te lachen naar de mooiste van de voetballers. Die keek even minder geïnteresseerd dan ze had gehoopt, maakte een subtiel sensuele heupbeweging in haar richting, en ging onverdroten door met voetballen.

Misschien was Pompeii toch een beter idee geweest, maar welke gek laat er nou om half acht al een bus vertrekken, het was toch haar vakantie. Debby pakte het flesje water en zocht haar E-reader. Ze probeerde te lezen, maar net als iedereen was ook Debby niet in staat om op een strand te lezen. Jammer dat het licht zo fel was. Sebas had haar nog uitgelegd dat ze op een knopje moest drukken om de schermhelderheid bij te stellen, maar dat knopje was er opeens niet meer. Het was toch al bijna tijd om te gaan eten.

In de strandtent op palen kauwde ze een bordje pasta met daarna ansjovisjes die net door de vissers beneden uit de zee waren gehaald voordat ze in de frituur waren beland. Als ze zo doorging zou ze vijf kilo per week aankomen. Ze had echt geprobeerd om alleen ansjovis te bestellen maar de ober had haar verzekerd dat de pasta zo heerlijk en zo vers was dat ze die ook wel had moeten nemen. Van het wijntje bij de maaltijd knapte ze een beetje op. Misschien zometeen een ijsje toe. Maar eerst een kleine siësta. Pompeii was er nou al 2000 jaar en zou er morgen ook nog wel zijn, en oude stenen worden in de kunstgeschiedenis vaak zwaar overschat.

Ze keek nog even om naar de jongens die nog steeds fanatiek aan het voetballen waren. Ze hadden geen oog voor haar.

Terug in het hotel groette ze de receptionist die haar die ochtend had geadviseerd over de bus naar Pompeii. Aan z'n haardracht te zien, aan de zijanten opgeschoren kaal en bovenop een rijke bos krullen, was het een Marokkaan. Hij had een stralende glimlach en donkerbruine twinkelingen.

"Bent u in Pompeii geweest? En nu al terug?" Hij keek veelbetekenend naar haar linnen tasje met de handdoek.

"Euhm, nee dat wordt toch morgen. Het is te warm hè, vandaag. En ik kon de bus niet vinden. Niet dat je het niet goed had uitgelegd," zei ze verschrikt toen ze zag dat hij zijn wenkbrauwen fronste. "Ik ga echt morgen."

"U zult zien dat u het geweldig vindt. De meeste toeristen komen hier speciaal naar toe voor Pompeii. De rest nemen ze erbij."

"Toerist? Ik ben natuurlijk niet een gewone toerist."

Dat snapte de receptionist niet, en hij glimlachte nog maar eens vriendelijk.

Debby pakte haar sleutel en ging naar haar kamer. Ze leunde even uit het raam en bekeek de wezens waar ze net mee vergeleken was, de toeristen. Bussen vol met OAD en Kras-volk werden uitgeladen. Daar hoorde ze echt niet bij.

Misschien kon ze in de avond een handeltje beginnen in botox en fillers. Ze zou er hier zeker rijk van worden.

Zeging op haar bed liggen en viel na een paar minuten in slaap. Het laatste wat ze zag was haar nieuwe Miu Miu platforms, roze met kurk, ideaal voor het strand, die ze, zoals het hoort met nieuwe schoenen, op haar nachtkastje had gezet, zodat ze ook zeker wist dat dat het eerste was dat ze weer zou zien als ze haar ogen weer open zou doen. Ze droomde dat de jongen uit de receptie iets vreselijk aardigs over haar gebruinde benen in de nieuwe pumps zei.

Haar schoenen stonden er nog toen ze wakker werd. Debby voelde zich intens gelukkig. De vernieuwde Bijenkorf was belachelijk duur maar 660 vierkante meter designer schoenen om de hoek, dat was toch wel paradijs op aarde. Morgen zou ze ze aandoen naar de plek waar Parsifal was gecomponeerd, als ze niet meer zo brak zou zijn. Toch maar even de mail van Sebas lezen.

Aad en Nicolaj zaten naast elkaar in de Bax. Het café was drukker dan anders. Door de werkzaamheden aan de markt waren er ineens veel meer kramen voor de deur gekomen, hetgeen de klandizie beslist had doen toenemen.

“Jullie worden wel steeds kleffer, zeg. Ik zou bijna denken dat jullie op elkaar uitgekeken zijn.”

“Annet, ik weet dat je met liefde niet veel op hebt, maar je opmerkingen beginnen inmiddels te klinken als de opmerkingen van een Vestaalse maagd die nog moet pizzen.”

Annet trok haar wenkbrauwen op.

“Die een cursus Pensioen in Zicht volgt.”

Annet zuchtte. “Wil je geloven dat je gelijk hebt. Ik ben alweer bijna maagd. Het is tenslotte al drie maanden geleden dat ik Jaap de deur uit werkte en ik heb jou een keer nadat je een zondagmiddag droog stond horen verzuchten dat je weer maagd was. Maar misschien ben ik wel gewoon jaloers.”

“Denk je? *Who the hell is Jaap?*”

“Laat maar, Albert van der Linden. Hij was een *ship that passed in a long night that lasted some months.*”

“Hm, de kaas is met vakantie.”

“Ongeluk komt nooit alleen.”

“Nou ja, de beste dan. Je kunt ook nog naar Herman, maar daar sta je altijd achter honderd mensen die twee ons gesneden in plakjes willen hebben en bij Boer Geert raak ik altijd overdonderd door het aanbod van andere dingen dan kaas, zodat ik door de plankjes de kaas niet meer zie.”

“Inderdaad, laat die wereldvrede nog maar even zitten, er zijn belangrijker dingen.”

Nicolaj zat op zijn telefoon te kijken. “Mijn zus is zwanger.”

“Gefeliciteerd. Hoor je dat, Annet? Die wordt nu definitief uit de orde van Vestaalse maagden gestoten.”

“Ik ben echt blij voor mijn zus, ze wilde altijd al moeder worden, van klein meisje af, het is zo mooi voor haar.”

“Kijk Annet ik word in ieder geval oom. Jij laat mij op dit punt toch maar jammerlijk in de steek. Hoelang zit ik al niet met roze, blauwe, gele en zalmroze babysokjes gebreid te wachten op je belletje dat ik oom ga worden? Ondertussen hou je er wel mannen op na zonder mij te informeren. Schande is het, maar gaan we zo nog naar de Hermitage?”

“Ik heb net vis gekocht, en misschien is het niet netjes om net als Debby in het Tassenmuseum makreel te vergeten in een kluisje.”

“Die breng je dan maar even naar je huis. Kolja, ga je ook mee, mijn lief, dan kunnen we meteen onze liefde vieren.”

“Ik ga naar huis, ik wil even skypen met mijn zus.” Nicolaj stond meteen op en liep zonder pardon de Bax uit.

“O jee, je wordt in de steek gelaten voor de eerste de beste baboesjka.”

“Ga jij maar naar huis, viswijf met die makreel van je.”

“Is goed, ik zie je bij de ingang.”

Annet en Aad troffen elkaar al op de Magere Brug. Ze fietsten samen verder naar de Hermitage. Ze zetten hun fiets vast aan de fietsnietjes langs de Amstel. “Ik wil nog even verder lopen,” zei Annet. “Laten we langs de struikelstenen op de Nieuwe Herengracht kijken. Nu we hier toch zijn.”

“O God, jij moet weer zonodig betrokken doen. Het is goed, ik loop wel met je mee.”

“Hier woonde een heel gezin, een moeder van 35, mijn leeftijd, en kijk haar man was van jouw leeftijd Aad, 51.”

“Ik ben geen 51, ik ben geboren en verder lijkt het mij vrij overbodig om daar tot aan mijn pensioen extra aandacht aan te besteden. Het leven is al kort genoeg, maar ik kan tenminste mannen binden.”

“Het leven is niet kort, het is lang genoeg. Je moet alleen je tijd goed gebruiken.”

“Daar moet je dan ook maar de kans voor krijgen. Als je in een buurt als deze rondloopt, krijg je toch het idee dat heel veel mensen te weinig tijd van leven hebben gekregen.”

“Je hebt gelijk. Als ik nog een paar van die tegeltjes lees word ik echt depressief. Laten we nu maar naar de Spanjaarden gaan,” snifte Annet. “Zullen we eerst koffie doen of gaan we meteen naar de tentoonstelling?”

“Nee, zonder Kolja ga ik geen koffie doen.”

Na het ritueel van museumkaart door de scanner en jassen afgeven liepen ze de trap op naar de expositie.

“Ik weet dat jij er dol op bent, maar ik heb altijd moeite met de Hermitage,” klaagde Annet. “Het valt me meestal tegen. Domme teksten, of ze hebben net niet wat je juist wel verwacht.”

“Laat het gemopper nou maar aan mij over. Kijk nou El Greco, ik vind die handen altijd zo bijzonder. Het doet me altijd denken aan Giacometti, maar die haalde natuurlijk de hele mens door de wringer. Bij El Greco zijn het alleen de handen. Petrus en Paulus, ja had ik ook kunnen raden, zeker geen Adam en Eva. Maar om nou De Griek een Spanjaard te vinden? Ik vind het wel discussie. O kijk, Ribera, nou ja die heeft zijn hele schildersleven in Napels gewoond. Debby is er dol op. Die wilde al zijn schilderijen in Napels bekijken. Maar ja, de Napolitanen noemden hem nog het Spanjaardje. Dus dat klopt dan wel.

Annet was alle bordjes aan het lezen. “Kijk, Velazquez wilde gewone mensen schilderen, lees ik hier. Hm, is dat geen koning? En die een generaal? Wat je gewone mensen vindt. Wat een eikel. Ik vind er trouwens niks aan, aan Velazquez.”

“Ja, dan zit je hier goed,” glimlachte Aad. “En het zijn wel degelijk gewone mensen, in tegenstelling tot heiligen en de familie en vrienden van Jezus. En Ribera dan? Ook niks voor mevrouw?”

“Ja wat dat betreft ben ik het met Debby eens. Ribera vind ik altijd wel mooi. Hij is een Caravaggist en dat zie je ook wel. Ik las ergens dat hij gewoon Napolitanen uit de goot trok en uitgemergelde bedelaars als heiligen schilderde. Schoonheid in deze schilderijen is, net als in jouw leven Aad, vaak ver te zoeken, maar ik moet zeggen, net als in jouw leven is het wel omringd met het nodige drama.”

Aad negeerde de rotopmerking. “Hij kan anders wel schilderen, hè.”

“Ja, zeg het maar. Hoe heet het? Dat van dat lichte donker?”

“Clair-obscure. Ik zeg tenebroso.”

“Zo ken ik je weer. Interessant hoor. Je lijkt Debby wel.”

“Ik kan je denk ik wel meer vertellen dan Debby. Ribera is een founding father van de esthetica van het lelijke. Het ziet er niet uit wat of wie hij schildert, maar omdat hij zo verdomd goed kan schilderen wordt het mooi. En dat vinden we nu heel normaal, maar dat was niet altijd al zo. Toen de Zuid-Europese schilderkunst nog helemaal in dienst stond van de heilige stoel, moest alles mooi gemaakt worden. Maar door die andere perceptie, de aantrekkelijkheid van het lelijke, ontstond er een nieuwe religieuze beleving. Martelaren bijvoorbeeld zijn bij hem nogal onooft. Dat is wat anders dan de beeldschone vrouwen die doodgemarteld worden op schilderijen van Francesco Guarino.

Agatha bijvoorbeeld. Dat is een beeldschone vrouw die zwaar wordt mishandeld.”

“Daar heb ik nog nooit van gehoord,” zei Annet.

“Ach, zo bekend is die nou ook weer niet. Maar aan de schilderijen waar we het nu over hebben kun je zien hoe enorm de invloed van Caravaggio was. Zo’n onmogelijke man als hij was, was hij toch de inspirator van honderden kunstenaars. Dat dramatische licht-donker contrast dat ik tenebroso noem, ja dat heeft zelfs Rembrandt van hem.”

“Aad, dankjewel. Ik ben altijd blij om met jou naar een tentoonstelling te gaan. Nu weet ik het weer.”

“Ach je leest wat, en ik heb natuurlijk mijn vriend die alles van kunst weet, nou in ieder geval meer dan Debby. Al ben ik natuurlijk wel jaloers op haar als ik bedenken welke kunstschaten ze allemaal kan aanschouwen in Napels. O, eigenlijk had ik met haar mee moeten gaan.”

Debby werd verkwikt wakker uit haar siësta. Het was half zes, en ze was vastbesloten om nog wat van deze dag te maken. Een eerste stap in die richting zou het opzoeken van de leuke Marokkaan uit de receptie zijn. Wat was ook alweer die tip van hem? Het maakte Debby geen bal uit, als ze die Marokkaan maar zo ver kon krijgen dat hij een keer met haar mee ging zodat ze niet meer zo eenzaam zou zijn. Ze tastte in haar geheugen. Het was gewoon Pompeii waar hij het over had. Dat ging hem niet worden. Ze zou hem vragen of hij voor de avond al plannen had.

Ze boog zich over haar koffer. Haar witte Donna Karen bloes die ze nog uit Hong Kong had, de pumps van het nachtkastje, roze, oftewel het nieuwe beige, en om niet mis te gaan zwart rokje en zwart tasje. Dat was heel geschikt voor haar passeggiata. En Sebas was er gelukkig niet bij om te zeuren dat ze op platte schoenen moest gaan wandelen, die ouwe zaniktante.

Ze miste alleen nu wel heel erg haar mooie echte slangenleren tas uit Bali, maar die had ze niet mee durven nemen naar Amalfi. Misschien zou de douane hem afpakken of een grijpgrage toerist of iemand anders. Die tas maakte iedereen die wist wie Fiona Hering was scheel van jaloezie, en mensen die niet wisten wie dat was waren waarschijnlijk scheel geboren. Ze had er alleen nog geen schoenen bij, en dat was eigenlijk de reden dat ze hem niet had meegenomen. Ze keek nog even in haar telefoon om de foto van haar favoriete tasje te bekijken en was klaar voor de passeggiata.

Ze stapte met ferm tikkende hakken af op de receptie. Hamid volgens zijn badge stond nog achter de balie.

“Je hebt altijd goede tips, ik dacht ik wil vanavond een beetje een leuke wandeling maken, misschien een beetje winkelen en dan een aperitief. Heb je een advies waar ik dat hier leuk kan doen?”

“Hier in Amalfi? Dit is één straat, je kunt naar boven en naar beneden lopen. De Via Del Lorenzo D’Amalfi. Daarachter is nog iets, een steegjesstraat, leuk voor terug.”

Misschien waren die hakken toch wel te hoog. “Ik wil een beetje modewinkels zien.”

“Dan moet je naar Napels, als je echt goede winkels wilt.” “O jee, dat is best wel ver hè.”

“Er gaat een bus.”

“Die bussen van jou, ik vind het busstation zo’n onderneming.”

“Tja nou dan zal je toch de Lorenzo nog een keer op en neer moeten gaan.”

Dit kon een lang gesprek worden. Debby besloot ter zake te komen. “Oké, heb je een keer een dag vrij? Wil je met mij een dag naar Napels? Ik heb slangenleren pumps nodig, en ik heb geen idee waar ik die in Napels zou kunnen vinden.”

“Ik ben dit weekend vrij, en ik wilde toch een paar dagen naar mijn vriend gaan in Napels, dus eh... we kunnen er wel samen naar toe gaan. Ik zorg dan wel dat je weer een bus terug vindt. En dan weet je meteen ook de bus heen.”

Debby stemde in met het avontuur, want alleen naar Pompeii of andere oude stenen kijken, dat was toch een stap te ver. Bijna was ze meteen weer terug naar haar kamer gegaan om in ieder geval al de juiste schoenen voor het avontuur van morgen klaar te zetten.

Het was een zoele avond en ze ging dan toch maar de Lorenzo een keer op en neer. Ze bekeek aandachtig alle winkels. Misschien zou een klein souveniertje met iets van citroenen wel iets voor Sebas zijn. Of zou ze iets van citroenen meenemen voor Aad, dat was toch al een zuurpruim. Misschien kon ze de avond gezellig doorbrengen met het kopen van gemene souvenirs. Dat leek eigenlijk ook het enige te zijn wat je hier kon doen. En alle toeristen liepen met ijs rond. Zou er drank zijn? Op het pleintje bij het hotel waar ze na een half uurtje weer terug was streek ze neer en bestelde een spritz. Een paar dagen daarvoor had ze een kleine attaque gehad toen ze ontdekte dat hij vijftien euro kostte, maar alles went, ook geld laten rollen. Ze prees zichzelf gelukkig dat ze toch zo’n geweldige vakantie had zo in haareentje, en dat ze het geluk had dat ze zomaar vijftien euro kon uitgeven aan een drankje. Na één drankje ging ze toch maar weer terug naar het hotel om haar schoenen uit te trekken, anders zou ze failliet gaan aan Compeed.

Zaterdagochtend negen uur stond Debby fris en fruitig in de receptie. Ze had een elegante zonneklep op, en een zwierige perzikkleurige jurk aan met bijpassende handgemaakte leren Ibiza-sandaaltjes.

Hamid kwam haar met een stralende glimlach tegemoet en vijf minuten later draaide de bus de weg op richting Sorrento. Hamid liet Debby bij het raam zitten. Debby zag citroenen hangen bijna zo groot als een fles limoncello. Door alle bochten in de weg was deze gedachte even best heftig.

“Napels hè? Ik heb gisteren nog even in mijn boekje gelezen wat je daar allemaal kunt zien. We moeten in ieder geval naar het archeologisch museum. Maar eigenlijk vind ik het boekje nogal onduidelijk, of Napels is gewoon niet zo leuk als ik verwacht, dat kan ook.”

“Ik wil best wel even naar het archeologisch museum met je, maar in ieder geval wil ik even bij een paar mensen langs. Dan kun je wel mee.”

“Wat leuk, ga ik echte Napolitanen ontmoeten? Ze spreken toch wel Engels, hoop ik? Mijn Italiaans is een beetje roestig geworden, al heb ik wel drie maanden in Florence gewoond toen ik kunstgeschiedenis studeerde. Toen deed ik onderzoek naar Piero della Francesca. Saaaaai. En Florence is misschien niet de beste plek om Italiaans te leren, want ik zat vooral met mensen uit New York wijn te drinken en ijsjes te eten. Waar zijn we nu?”

“Dit is Sorrento, dat is zo mogelijk nog toeristischer dan Amalfi, ik ben blij dat ik hier niet werk. In Amalfi wonen tenminste nog vijf Marokkanen. Hier woont geloof ik één half Italiaanse Marokkaan.

De bus reed verder langs de kust en Debby keek naar de Vesuvius. Om een niet al te domme indruk te maken hield ze even haar mond.

Ze reden voorbij de afslag Pompeii.

“Je hebt wel gelijk, ik had dit zelf ook wel kunnen vinden, maar ja het komt ineens terug, ik was helemaal in het *dolce far niente* geraakt. Even het zalige nietsdoen.”

De bus reed Napels binnen. Ze reden eerst langs het station. Het zag er een beetje armoedig uit, zo zag Debby vanuit de bus. Er was een wonderlijke populatie van hoogblonde vrouwen met opvallende zonnebrillen en donkere heren in allerlei T-shirts. “Senegalezen en Oekraïners,” meldde Hamid.

De bus reed door naar de haven.

“We stappen uit bij Nuova Marina, dan lopen we de Via Toledo op, gaan we naar je archeologisch museum en dan kunnen we daarna naar Luciano. Zijn moeder staat erop om voor ons te koken. Meestal bestaat haar koken er uit dat ze een gefrituurde pizza laat bezorgen, maar het is er niet minder om.”

“Een gefrituurde pizza, maar ik ben op dieet.”

“Jij op dieet? Als je een vrouw van een Marokkaan zou zijn zou het hele dorp denken dat je niet te eten krijgt. Bij mij in het dorp dronken de vrouwen bijna pure limonadesiroop om maar een heleboel suiker binnen te krijgen.”

Debby vond dit een compliment en streek haar jurkje recht zodat ze er keurig uitzag.

Ze stapten uit bij het eindpunt van de bus.

“Kijk daar aan de overkant, zie je dat? Daar staat een bord Sita. Als je nou naar huis wilt moet je daar gaan staan en wachten tot er een bus komt met Amalfi op de voorkant. De bussen gaan precies op het hele en het halve uur, dus het moet te doen zijn.”

Ze stonden vlak bij een terminal voor cruiseschepen en andere boten. De cruiseschepen waren enorm en er lagen er twee in de haven. Links was een groot kasteel, dat er uit zag of het was getekend door Anton Pieck. Helemaal echt met torens, kantelen, kanonnen en waarschijnlijk ergens een prinses die nodig gered moest worden.

“Castello Nuovo,” meldde Hamid.

Tussen het kasteel en de haven lag een bouwplaats omgeven door hekken met rafelige doeken. “Wat is dit voor puinhoop?” vroeg Debby.

“Geen idee.”

Debby zag een informatiebord en begon te lezen. Op het bord stond dat ze bij de aanleg van de metro een Romeinse haven hadden aangetroffen, en dat ze door de Europese regelgeving verplicht waren geweest goed archeologisch onderzoek te doen. Bij dit onderzoek hadden ze verschillende oude schepen gevonden, de nodige archeologische objecten opgegraven en een vertraging van enkele jaren opgelopen, maar omdat er sprake was van Europese wetgeving en subsidie konden ze daar in Napels ook niet bijster veel aan doen. “O dat wist ik niet,” zei Hamid die had meegelezen. “Het is inderdaad al jaren zo.” Ze liepen verder en kwamen langs het koninklijk paleis, dat Hamid afdeed als een Palazzo Reale.

“Kijk dit is de Via Toledo, de belangrijkste winkelstraat van Napels.” Debby begon teglunderen.

“We moeten hem helemaal aflopen om bij het museum te komen, daar wilde je toch heen?”

“Ja ik moet inderdaad cultuur opsnuiven, in de Leidsestraat hebben ze ook winkels.”

“Ik heb een neef in Amsterdam. Ik heb hem een paar keer bezocht, maar de Leidsestraat? Ken ik niet. Wij gingen naar de Reguliersdwarsstraat.”

“O, gingen jullie daar heen? Daar kun je wel leuk scoren, maar geen schoenen.”

Ze liepen in een stevig tempo door de straat naar het museum. Debby telde de schoenenwinkels, bij vijftien gaf ze het op om te tellen. Ze zou hier meer tijd aan kwijt zijn dan in het museum en waarschijnlijk kon ze het Hamid niet aandoen.

Ze liepen langs de Piazza Dante. Debby pakte haar boekje om hem op te zoeken. De piazza bleek ontworpen te zijn door een Van Wittel. "Is dit door een Hollander ontworpen? Daar zal ik eens op googlen."

Het oudroze museum zag eruit als een bonbondoos.

Na de entree van dertien euro per kaartje betaald te hebben stonden ze in een enorme hal. De zwartwit geblokte marmeren vloer, gouden lijsten en weelderige plafondschilderingen glansden ze tegemoet. Debby had een gidsje van het museum gekocht en begon enthousiast te lezen.

"We staan hier in de hal van de meridiaan, het is hier wel 20 meter hoog, en 50 meter diep, tjeempie, dat is wel iets anders dan de eregalerij van het Rijksmuseum. Maar, o gelukkig, het waren eerst paardenstallen of zo, dus het is niet gebouwd als museum. Maar wel weer in 1614 toen we in Amsterdam ook net waren begonnen met het aanleggen van de grachten.

"Die zijn mooi hè, die grachten in Amsterdam. Ik ben er een keer met mijn neef wezen wandelen."

"Dit had een planetarium moeten worden, maar dat is geloof ik mislukt, alleen die meridiaan is er nog, ik zeg indrukwekkend." Debby klapte het boekje dicht en stopte het in haar kleine handtas waar ze ook een telefoon en een camera in had gestopt. "Wat zei je, Amsterdam, ja, o ja, je was toch naar de Reguliersdwarsstraat geweest?"

Hamid luisterde niet meer maar was inmiddels tien selfies verder.

"Ik moet eerst de spulletjes van de familie Farnese zien. Wat een hebberds waren dat. Dat schijnt echt de moeite waard te zijn. De stier!" Debby ging de zaal aan de rechterkant uit en beende voorbij aan rijen beelden van Romeinse keizers, keizerinnen, senatoren, goden, halfgoden en boeren, burgers en waarschijnlijk buitenlui.

Ze belandden voor het enorme beeld van de Farnese stier.

"Het is echt groot," verzuchtte Debby. "Dat ze dit in de oudheid op een boot van Rhodos naar Rome versleept hebben en daarna weer hierheen, alleen dat al is een meesterwerk. Hij kan ook niet even uit elkaar hè. Wat voor boot was dat? Het is het verhaal van een koningin die aan een stier is vastgebonden door een paar etterbakjes uit het dorp omdat ze niet aardig was geweest voor hun moeder. Ik vind het raar. Die moeder mevrouw Dirce zit daar, in het midden. Ik weet alleen niet of ze nou gered wordt, of nog verder wordt vastgebonden. Wat denk jij? Ik moet wel zeggen, deze dorpsjongens hebben goddelijke billen. Ik snap alleen niet dat die hond niet aan de kant gaat en ook niet wat dat kleine

jongetje er te zoeken heeft. Zou het een zoontje zijn van Dirce? O, wacht eens, die twee hoorden er ook eigenlijk niet bij, die komen van een overrijverige restaurateur. Ik geloof dat Michelangelo er een fontein van wilde maken. Sinds die het Colosseum als marmerwinplaats heeft laten gebruiken weet ik nooit helemaal of hij nou het beste met de oudheid voor had. En om hier nou een schattig fonteintje van te maken, ik zou er niet voor zijn. Ik vind het imposant en bijzonder, al zou je het eigenlijk beter vanaf alle kanten en van een afstand moeten kunnen bestuderen. Of met een drone.”

Debby had een paar keer om het imposante beeld heen gelopen, allerlei details aandachtig bestudeerd en hier en daar een foto genomen.

“De Farnese Herakles.” Debby stond perplex voor een enorm beeld. “Ja, deze ken ik natuurlijk, maar wat is hij mooi in het echt. Wat een kracht, maar wat een verdriet ook. En wat knap dat bijna tweeduizend jaar lang geleden een beeldhouwer dat al kon vastleggen in zo’n enorm blok marmer. Daar kon Walt Disney niet tegenop met zijn Hercules film. Weet je dat ik een paar jaar geleden naar een expositie in Amsterdam ben geweest die gewijd was aan kunst geïnspireerd op dit beeld? Nu sta ik hier oog in oog met het origineel, ongelooflijk. Misschien moet ik toch weer wat gaan doen met kunstgeschiedenis. Of iets met de stier misschien, dat is ook nog wel een ideetje.”

Hamid luisterde half, hij keek op van zijn telefoon. “Als je het leuk vindt kunnen we bij de moeder van mijn vriend eten, we zijn net langs haar huis gelopen. Maar ik kan me ook voorstellen dat je het leuker vindt om even een gefrituurde pizza bij Pizza 22 te eten.”

“Vindt die dame het niet raar als er ineens een gringa, of een eh bella Hollandese op de stoep staat?”

“Welnee ze heeft je al uitgenodigd en meestal laat ze toch haar huishoudster koken of wat halen, dus echt veel extra werk zal het haar niet geven.”

“Dan is het goed, maar ik wil wel eerst het museum uitkammen, er zijn nog verschillende werken die ik wil zien, en ik wil ook die wonderlijke erotische uitstalling van Christine Le Duc kunst zien.”

Hamid keek verwilderd.

“Die Pompeii porno. Die wil ik zien. Ze hebben toch alles daar weggehaald en hier neergezet? Dat staat in mijn gidsje, maar ik wist het natuurlijk al.”

Hamid lachte. “Ik ben bang dat je er meer van weet dan ik. Luciano wil me altijd meenemen naar het museum, maar ik krijg er snel hoofdpijn.”

“Laten we naar de porno gaan kijken.”

Ze liepen door een zaal met mozaïeken, en kwamen in een apart gedeelte. De zalen waren hier meer kamertjes die door smalle gangen met elkaar verbonden waren.

Debby liep bewonderend langs de fresco's die in de eerste eeuw na Christus gemaakt waren om in de bordelen van Pompeii te dienen als inspiratie voor de bezoekers en wellicht het personeel.

Hamid stond voor een beeldje. "Nou zeggen ze dat wij moslims geitenneukers zijn, maar wat ik hier zie is er toch niet ver van af. Deze sater, ja toch, zo heet die toch? is druk in de weer met een schaap. Maar zo te zien is het schaap of de geit verliefd op de sater, en ik denk altijd leven en laten leven. Weet je hoe oud dit beeld is?"

"Het is vast ook in Pompeii of Hercolaneo opgegraven, dus is het uit de eerste eeuw na Christus."

"De beelden die in de tuinen van de superrijken aan de kust van Amalfi staan zijn minder mooi. Ik mag van Luciano nooit zeggen dat ik iets uit het museum wel wil hebben, maar dit beeldje zou ik graag thuis hebben, al denk ik dat mijn moeder het niet zou overleven. Ach dan had ze ook maar in een andere tijd moeten leven."

Ze gingen de trap op van het museum, wat best een klim was, maar Debby wilde met alle geweld het beroemde Alexandermosaïek zien. Ze liepen door een zaal waar ze even stilstonden voor een paar zwarte beeldjes van atleten. Even later stonden ze voor de beroemde afbeelding van Alexander de Grote. "Wat is dit, ik dacht dat we naar een mozaïek gingen kijken nu sta ik voor een schilderij."

Debby was enthousiast. "Deze ken ik al ongeveer mijn hele leven, maar wat is hij anders dan ik altijd heb gedacht!"

"Dit is toch een mozaïek, maar ik begrijp wat je bedoelt. Het lijkt wel geschilderd he? Misschien zelfs wel een foto. Kijk dit is de slag bij ... euhm ..."

Debby keek snel op het bordje naast het mozaïek. "De slag bij Issos, 333 voor Christus, tussen Alexander de Grote en Darius, de koning van de Perzen. Alexander is aan het winnen. Kijk hoe angstig Darius kijkt. En de Perzen die op de vlucht aan het slaan zijn. Het is toch wonderbaarlijk dat iemand een mozaïek kan maken met steentjes en dan zoveel emotie kan laten zien. Ik vind het een meesterwerk."

"Komt dit ook uit Pompeii?"

"Ja, uit één van de villa's. Daar lag het op de grond. Kun je je voorstellen dat je eroverheen loopt, over zoiets? Het moet wel een heel duur ding zijn geweest, dat wel. Ik geloof dat het een kopie is van een geschilderd Grieks paneel dat nu allang niet meer bestaat. Zo'n rijke Pompejaan liet dat maken om een beetje z'n vrienden te outstagen. Of als conversation piece, daarvoor was het natuurlijk heel erg geschikt."

"Ik heb een vriend uit Iran, en die vindt die Alexander helemaal niets. Hij zegt altijd, dat als Alexander niet de Perzen eronder gelopen zou hebben, de hele